

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzetta št. 18
Poštno ček. račun: št. 24 12410

Cena: Posamezna št. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VII. - Štev. 8

Gorica - 24. februarja 1955 - Trst

Izhaja vsak četrtek

KULTURNI BOLJŠEVIZEM

Komunizem se poslužuje najrazličnejših sredstev, da bi pridobil ljudi zase. Ena izmed zelo mikav-
nih stvari je zanj kultura in kulturno delo. Kultura je nekaj, kar človek, ki je napreden in prosvetljen, ne more odklanjati. Seveda je za komunista kultura le lep plašč, v katerega se odeva, da lahko pride v vsako hišo in do vsakega človeka. Zanimivo je, da v mnogih deželah začne komunizem sploh s svojim kulturno boljševiškim delovanjem, vsaj javno, skrito pa v celicah s političnim delom.

NACRTI

Najlaže jih spoznamo po njegovi barvi na Slovenskem. Kako so komunisti pripravljali revolucijo pri nas? Z revolucijo v gozdu med vojno? Da, a to je bila že zadnja stopnja. Prej pa so to poslednje dejanje skrbno in načrtno pripravljali. In to vlogo so prevzeli kulturni delavci. Sploh je bil in je še danes odstotek komunistov med slovenskim kmetom, ki tvori večino slovenskega prebivalstva, zelo majhen. Tudi med delavstvom ni našel komunizem pri nas močnega odmeva. Pač pa je bila to moda za naše meščanske sinove, ki so bili presiti in se jim je predobro godilo. To so bili otroci tistih liberalnih očetov, ki so rasli v brezdelju in brez skrbi. To so bili sinovi ljubljanskih županov in advokatov: dr. Puca, dr. Krivica, to so bili Vilfani, Kidriči, Serneci, Kozaki, Vidmarji, Golie, Albrechti, različni sinovi predsednikov in delničarjev Trboveljske premokopne družbe itd. Mislite, da so delali iz ušmilenja do ponižanih in ubožnih? Ne, njim se ni nikdar slabo godilo. Tudi med vojno ne. In vedeli so, da se jim ne bo posebej šlo, če bodo zmagali.

Delali so na kulturnem področju. Naenkrat je bila vsa slovenska književnost pod njihovim nadzorstvom. Če kak pisatelj ni bil politično z njimi, so ga označili kot majhnega, strašno idejno vezanega umetnika, ki se ne more sprostiti. Oni pa so v svojih delih zasledovali samo eno stvar: širiti lepo počasi komunistično miselnost. Pa ne kar vse vprek. Ne, počasi!

GLEDALIŠČE

Na odru Narodnega gledališča v Ljubljani so bila na programu mnoga komunistična dela, ki so označevala predvsem svobodno ljubezen, smešila so tradicijo kot nekaj zastarelega in nazadnjaškega, norčevala so se iz duhovnika in posebno iz vere, oznanjala pa so novo pot, ki da je pot napredka in svobode. Zagovorniki tega novega so bili brkati mladeniči z rdečimi kravatami, pa dekleta, ki so se posmehnila materini skrbi in opominom, zakaj, stari ljudje, da ne razumejo mladine. V svojih »duhovničenjih« so povedali tudi mnogo takega, kar ne spada na oder gledališča.

ČASOPISI IN KNJIGE

Velik zagovornik tega dela je bil njihov časopis. Z bogatimi sredstvi, ki so jih prinašali iz komunistične propagandne centrale na Dunaju slovenski komunistični agenti, so izdajali kopico svojih časopisov. Za to delo so bili seveda vsi dobro plačani z ruskim denarjem, ki so ga boljševiki določili za propagando.

Tisti, ki so bili sposobni pisanja, niso imeli druge naloge kot pisati, pisati. Komunisti v Jugoslaviji so imeli več knjižnih založb, ki so dobro honorirale svoje pisatelje. Pisati so morali le tako, da je knjiga delala za zmago revolucije, tako kot je delalo že gledališče.

TUDI FILMI

Vsemu temu se je pridružil še film. Različni »Pastirji Kostjeka«, »Petri Veliki« itd. so služili ljubljanskim komunistom za manifestacije sredi Slovenije. Ko so nastopili proti temu nekomunistični akademiki in je nastal pretep v kino dvorani, je policija pretepla katoliške akademike in ne komunističnih. Kajti poveljniki policije so bili očetje komunistične mladine.

USPEHI

Ta kulturni boljševizem je pripravil tla, da so potem z lahkoto komunisti tudi končno zmagali. Gledališče, časopisje, knjige, filmi, vse to je bilo v službi boljševiške propagande. Glejte dežele drugod, pa boste videli, da se istih sredstev poslužuje komunizem, da bi prišel na oblast. Zato pozor!

(Ameriški časnik)

OPOZORILO NAM

Morda bo ob teh besedah, ki smo jih povzeli po glasu, ki piše o Slovincih, tudi nam srce zatrepetalo. Ali se vam ne zdi, da ubira v Italijo komunizem podobno pot? Ali je še kje na svetu toliko pornografskih listov kot v Italiji? In književnost?

ČASOPISJE, GLEDAIŠČE

Pa slovensko časopisje na Tržaškem in Gorškem, ali ne služi vse komunistično časopisje temu idealu? Pa njihovo gledališče? Ali ne igrajo takih dram, da bi v slovenskih vaseh pridobili nekomunistične Slovence zase? Ali je »Volpone«, ki ga bodo spet igrali v Auditoriju in na deželi kaj drugačno delo kot kultur-

no boljševiško v tem smislu, da skuša ubijati moralo v ljudeh in ima tako vlogo, da bi zrevolucioniralo naše ljudi za komunizem?

TRŽAŠKI RADIO

Pa tržaški radio! Večkrat smo že opozorili na tem mestu, kakšna dela tam igrajo, pa vse zaman. V nekaterih člankih smo taka dela že našli, katehetje so obsodili ta dela in to smo javno povedali. Toda tem gospodom tam nič ne pomaga. V torko so na primer igrali igro »Ljubezen brez obveznosti«, da omenimo samo zadnji primer. To je tipični primer že v naslovu dela, ki naj oznanja svobodno ljubezen. Poudarili smo že, da ne trdimo, naj igrajo same verske drame, mislimo pa, da lahko odločno protestiramo, da se plehke komedije kot je zadnja, vrstijo druga za drugo. V čem je tu umetniška vrednost takih del? Ali hote ali ne hote pripravljajo tako pot boljševizmu tudi v tiste hiše, kjer ga danes še ni.

Z vsa resnostjo obtožujemo slovensko vodstvo radijske postaje, da se zave in neha s takim programom.

Zdaj že nastopa tudi komunistično gledališče na tej postaji, čeprav ima svojo v Kopru. Zvedeli smo zanimive podrobnosti o ozadju tega nastopanja, ki ga pripravlja igralec Modest Sancin s svojo ženo, ki pa v gledališču malo nastopa. Po kvaliteti bi se poklicno gledališče lahko sramovalo igralsko tako slabo izvedenih oddaj. In poleg te komunistične gledališke skupine še Radijski oder igra taka dela. Vemo, da Radijski igralci niso krivi, oni pač dobijo taka dela. Čas pa je, da se vodstvo zave, ne bomo nehali opozarjati na to razdiralno delo slovenskih ustanov, ki ne delujejo v slovenskem narodnem interesu.

Amerika in Formoza

Formoško vprašanje je zašlo v slepo ulico, iz katere ni trenutno nikakega izhoda. Tega je kriva vlada komunistične Kitajske, ki je zavrnila povabilo Varnostnega sveta, naj bi se udeležila razgovorov o formoškem vprašanju. Pekinška vlada vztraja na stališču, da ima pravico do Formoze in vseh ododnih otokov, medtem ko so Združene države in ostale svobodne države vsaj glede Formoze in Pescadorskih otokov drugačnega mnenja.

Sovjetski zunanji minister Molotov je že začetkom februarja predlagal konferenco desetih držav, na kateri naj bi razpravljali o formoškem vprašanju, a ker je izključil od te konference nacionalistično Kitajsko, je njegov predlog propadel. Ni pa rečeno, da ne pride morda v kaki spremenjeni obliki zopet na površje.

O formoškem vprašanju je govoril pretekli teden tudi vodja nacionalistične Kitajske Čang-Kaj-Šek, ki je poudaril važnost otokov Quemoy in Matsu za obrambo Formoze in Pescadorskih otokov. Med drugim se je izjavil, da je nasproten vsakemu sporazumu s Pekingom. O Združenih narodih je rekel, da bi morali na podlagi svoje ustanovne listine izvajati sankcije proti rdeči Kitajski ter da bi morali ukazati kitajskim komunistom, naj nehaajo z napadi. Čang-Kaj-Šek je tudi poudaril, da ne mara slišati o ustvaritvi dveh kitajskih držav, ker se nacionalistična Kitajsko ne more odreči »svoji sveti nalogi, da osvobodi vse svoje rojake na kitajski celini.«

O Formozi je spregovoril pretekli teden tudi ameriški zunanji minister Foster Dulles, ki je pojasnil stališče Združenih držav do formoškega vprašanja. Dulles je poudaril, da bodo Združene države branile For-

mozo in Pescadorske otoke, ki spadajo k obrambni črti Združenih držav v Tihem oceanu in ki tudi s pravnega stališča ne pripadajo komunistični Kitajski. Združene države nameravajo braniti tudi obalne otoke Quemoy in Matsu, dokler bo obstajala nevarnost takega napada na Formozo in na Pescadorske otoke. Ako hočemo, da pride do kakega sporazuma, je dejal Dulles, je potrebno, da se pekinška vlada obveže, da ne bo poskušala z orožjem osvojiti Formoze. Ta obveznost mora biti garantirana tudi od strani zainteresiranih zapadnih velesil ter s tem posredno tudi od Združenih narodov.

Diplomatski opazovalci so menja, da te Dullesove izjave ne spreminjajo bistveno dosedanje ameriške politike glede formoškega vprašanja. Iz Dullesove izjave je razvidno, da bi bile Združene države pripravljene prepuščati otoke Quemoy in Matsu komunistični Kitajski, ako bi se ta zavezala, da ne bo poskušala s silo in orožjem prisvojiti si Formozo in Pescadorske otoke.

Nekateri angleški listi so Dullesovo izjavo zelo ostro kritizirali. Londonski »Times« je na pr. poudaril, da je zelo žalostno, da Dulles tako odločno nasprotuje, da bi se kitajski nacionalisti umaknili z obalnih otokov Quemoy in Matsu. »Times« zagovarja stališče, da bi bil umik nacionalističnih vojaških sil s teh otokov tudi z vojaškega stališča ugoden, ker bi ločil oba nasprotnika 160 km širok morsk preliv med Formozo in kitajsko celino.

Zadnji petek je prišlo med komunističnimi in nacionalističnimi morskimi silami do precej hudega boja, v katerega so posegli tudi nacionalistični letalci.

Scelba in Martino v Londonu

Pretekli teden sta italijanski ministrski predsednik Scelba in zunanji minister Martino obiskala uradno britansko prestolnico, kjer sta imela s Churchillom in Edenom koristne razgovore.

Med Italijo in Veliko Britanijo ni trenutno nobenih posebno važnih vprašanj, ki bi jih bilo treba rešiti, in tudi nobenih nasprotstev, ki bi jih bilo treba izravnati. Obisk je bil bolj vpljudnostnega značaja ter je imel namen poglobiti prijateljske odnose med obema narodoma, obenem porabiti to priliko za izmenjavo misli in pogledov o raznih političnih vprašanjih sedanjih dni. Iz izdanih poročil je razvidno, da so se razgovarjali o Atlantski zvezi, o vprašanjih Bližnjega vzhoda, predvsem pa o Zapadnoevropski zvezi, čigar ostaritev je obema državama zelo pri srcu. Zdi se, da so razpravljali tudi o tem, kaj bi bilo treba storiti, ako bi Zapadnoevropska zveza zaradi francoskega zadržanja propadla. Francoska zbornica je, kakor znano, ratificirala pariške sporazume, ni jih pa še potrdil francoski republiški svet, zato obstoji še vedno nevarnost, da Zapadnoevropska

zveza sploh ne pride do udeležitve. Res da je ta nevarnost zelo majhna, a da nevarnost eksistira, ni nobene dvoma. Zato je razumljivo, da so vzeli v Londonu tudi ta slučaj v poštev. Londonska in rimska vlada stojita prej ko slej na stališču, da je treba Zapadno Nemčijo oborožiti ter jo vključiti na en ali drugi način v zapadnoevropski obrambni sistem. Italijanski zunanji minister je sicer demantiral vest, da bi bil v Londonu razpravljali o kakem novem načrtu evropske obrambe za slučaj propada Zapadnoevropske zveze. O kakem novem načrtu morda res niso govorili, a da bi niti splošno ne bili izrazili svojih misli o tem vprašanju, se nam zdi skrajno neverjetno.

Ministrski predsednik Mario Scelba je bil z obiskom zelo zadovoljen ter je ponovno omenil prisrčnost in zaupnost, katere je bil z zunanjim ministrom Martinom v Londonu deležen. Poudaril je tudi, da sta z Martinom opravila v Londonu zelo koristno delo, ki ne bo pomagalo samo utrditi prijateljstva med Italijo in Anglijo, ampak ki bo tudi pripomoglo k miru in varnosti v svetu.

Napad na romunsko poslaništvo v Berni

V glavnem mestu Švice Bernu se je pripetil pretekli teden težak diplomatski incident. Skupina romunskih protikomunistov je vdrla v romunsko poslaništvo, ranila poslaniškega šoferja, zajela družino romunskega poslanika ter družino nekega drugega poslaniškega uradnika ter se zabarikadirala v poslopju. Pozneje so napadalcu obe družini izpustili, sami pa so se odločili, da ne bodo zapustili poslopja, dokler romunska komunistična vlada ne izpusti pet oseb, ki jih drži zaprte v romunskih ječah. Med temi osebami je po njihovih izjavah tudi škof Sudeju in general Adia Aldea.

Švicarska policija je obkolila takoj romunsko poslaništvo, da bi prisilila vlomilce, ki so bili do zob oboroženi, k predaji. Medtem je romunska vlada ostro protestirala pri švicarski vladi zaradi napada ter ji očitala počasnost pri zasledovanju fašistovskih zločincev. Obenem je romunska vlada zahtevala takojšnjo aretacijo in izročitev »zločinskih povzročiteljev tega napada«.

Švicarska vlada je odgovorila takoj romunski vladi, da njene trditve ne odgovarjajo povsem resničnemu poteku dogodkov; obenem je naznanila, da je povzela vse ukrepe, da aretira napadalce ter da vrne zasledeno poslopje romunskemu odpravniku poslaniških poslov. Glede izročitve napadalcov romunskim oblastem si je švicarska vlada pridržala pravico, da bo to vprašanje in to zahtevo posebej proučila.

Napadalci, ki so spremenili poslaništvo v nekako trdnjavo, niso hoteli o kaki predaji ničesar slišati ter so dali razumeti, da bodo do zadnjega moža branili svojo postojanko. Policijski komisar jih je resno opozoril, da je vsak njihov odpor nesprejemljiv, ter jim predlagal, naj dovolijo, da jih obišče kak katoliški duhovnik. Ta predlog so oblaganci sprejeli ter odprli vrata doktorju Seckingerju, ki jih je v teku petnajstih minut prepričal, da je najbolje, da se vdajo. In tako so po poldrugem dnevu odpora odprli vrata svoje »trdnjave« ter se predali policiji in sicer s plinskimi maskami na glavi, da bi jih ne mogel nihče spoznati. To je bil namreč e-

dini pogoj njihove predaje, ki so si ga izgovorili.

Veliko presenečenje je vzbudilo dejstvo, da so prišli iz poslaništva le trije možje, medtem ko je policija sklepala, da jih mora biti veliko več. V začetku so bili res v šestih, toda dva sta zbežala že tekom prve noči, eden pa je bil padel policiji že prej v roke. Ta je nosil ba-
je velik zavoj dokumentov s seboj.

Ko je stopila policija v družbi romunskega odpravnika poslov v poslaniško vilo, jo je našla v največjem neredu. Po vseh sobah so ležali razni dokumenti in listine na tleh in jasno je bilo, da je bilo mnogo listin tudi uničenih. Vlomilci so iskali očitno kake važne dokumente, iz česar bi se dalo sklepati, da so bili v službi kake protikomunistične vohunske organizacije.

Na vsak način je bil to zelo predrzen napad, ki ga bodo napadalci zelo drago plačali. Švicarska vlada je sicer sklenila, da napadalcev ne bo izročila romunskim oblastem, temveč da jih bo sama sodila. Najbolj zanimivo pa je to, da je bil šofer, ki so ga napadalci ranili in ki je pozneje podlegel svojim ranam, v resnici zelo visok častnik komunistične tajne policije. To bi se dalo sklepati tudi iz dejstva, da so njegovo truplo prepeljali z letalom najprej v Prago in od ondod v Romunijo, kjer so mu pripravili na državne stroške zelo veličasten pogreb.

Romunska vlada je izrabila torej eksteritorialnost svojega poslaništva za organizacijo komunistične vohunske službe ter potrdila s tem splošno prepričanje, da so komunistična poslaništva v Zapadni Evropi prava gnezda komunistične tajne policije ter da se pod obleko navadnega šoferja, hišnika ali kuharja skrivajo mnogokrat visoki komunistični vohuni.

Mešana komisija v Vidmu

V ponedeljek 21. februarja so se v Vidmu zopet začeli sestajati člani italijansko-jugoslovanske mešane komisije, ki imajo nalogo, da proučijo zakone o obmejnem prometu.

Prva postna nedelja

Tisti čas je Duh Jezusa odvedel v puščavo, da ga je hudič skušal. In ko se je postal štirideset dni in štirideset noči, je bil naposled lačen. In pristopil je skušnjavec ter mu rekel: »Ako si Sin božji, reci, naj bodo ti kamni kruh.« — On je odgovoril: »Pisano je: 'Ne živi človek samo od kruha, ampak od vsake besede, ki izhaja iz božjih ust.'« — Potem ga hudič vzame s seboj v sveto mesto in ga postavi vrh templja ter mu reče: »Ako si Sin božji, vrzi se dol, zakaj pisano je: 'Svojim angelom je zate zapovedal in na rokah te bodo nosili, da morda z noge ne zadeniš ob kamen.'« — Jezus mu je rekel: »Pisano je tudi: 'Ne skušaj Gospoda, svojega Boga.'« — Iznova ga vzame hudič s seboj na zelo visoko goro, mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih slavo in mu pravi: »Vse to ti dam, če predme padeš in me moliš.« — Tedaj mu pravi Jezus: »Poberi se, satan; zakaj pisano je: 'Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi.'« — Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

*

Od prvih stoletij krščanstva je predvelikonočna doba za kristjane čas pokore. Cerkev nam nalaga post in prejem svetih zakramentov; hoče, da več molimo in da svoje misli in srca obrnemo k trpečemu Zveličarju. Že prvi dan, na pepelnično sredo, nas z odkrito besedo in na nazoren način spomni, kaj smo: »Prah si in v prah se povrneš.«

Nič domišljivosti torej, nič sklicevanja na naše visoke sposobnosti, nič razkazovanja naših odkritij in nezadržnega prodiranja v tajnosti narave. Vse tajne sile, ki jih ume

sprostiti človeško znanje, vsa njihova moč, ki v človeku samem zbujajo tiho grozo, vse to ne more ovreči te trde resnice: prah si.

Ko je Kristus omahoval pod težo križa, so žalovale in jokale ob potu neke žene. Na sramotenje množice in surovosti svojih rabljev se ni oziral nič, na to žalovanje je hotel pa vendarle spregovoriti potrebno besedo: »Ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki!« On odklanja lahke in neplodne solze. Treba je iti bolj globoko do korenin, treba je poiskati zadnji vzrok tolikega trpljenja in ponižanja. In ker je ta vzrok naš greh in je greh v nas samih, zato je potrebno, da sami sebe objokujemo, da v nas samih popravimo, kar ni prav.

— Kar ni prav? Kaj je tisto, ki ni prav?

Mnogo je tega, ali vse je povedano v tem, če rečemo, da se človek premalo zaveda, da je prah in ima sebe za gospoda, pravega in resničnega Gospoda postavlja pa šele v drugo vrsto. Najprej to, kar ugaja njemu, človeku, kar koristi; ali je to tudi Bogu prav, ga veliko ne skrbi.

Bog se pa ne more odpovedati in se ne bo odpovedal prvemu mestu v našem življenju, njegova volja ima vedno prednost pred našo voljo. Njemu mora služiti vsaka stvar, in to tudi tedaj, ko služi nam. Nič našega, ne osche ne imetja ne časa ne zmoglosti, ne smemo uporabljati na način, ki ga On ne dopušča.

Pri vsej svoji veličini v vrsti stvari se mora človek torej vedno zavedati svoje brezpomembnosti v primeri z Bogom. Vzpornost v našem življenju ta pravi red!

Slomšek na čelu velikega apostolata

Bolj kot Slomškova beseda je njegova bolezen ganila lavantinske duhovnike, zbrane na duhovnih vajah v Brežicah v septembru 1851, da so kar vsi pristopili k bratovščini sv. Cirila in Metoda za cerkveno zedinjenje ločenih Slovanov s katoliško Cerkvijo. Ti duhovniki so potem tudi doma navduševali svoje vernike za pristop k tej apostolski molitveni zvezi. Slomšek, ki je polagoma okrevaj, je bil tega uspeha silno vesel. Brž se je obrnil v Rim in prosil papeža, da bi potrdil bratovščino in jo obdaroval z odpustki. Že dne 1. julija 1852 je bila bratovščina sv. Cirila in Metoda potrjena. Začelo se je živahno nabiranje članov. Za sedež je bila bratovščina določena cerkev sv. Jožefa nad Celjem. Spčetka je zapisoval člane pri škofiji sv. kanonik Pikel, od leta 1853 pa so to prevzeli lazaristi pri sv. Jožefu nad Celjem. Bratovščina se je prav naglo širila po lavantinski škofiji.

Ta krščanska ljubezen in velikodušnost do ločenih kristjanov, ki je vznikla iz srca svetniškega marijanskega papeža Pija IX. in našla vrednega posnemovalca v škofu Slomšku in njegovi bratovščini sv. Cirila in Metoda, je prav po slovenski bratovščini svetih slovanskih apostolov razgibala tudi češke in slovaške katoličane. Bratovščina sv. Cirila in Metoda se je razširila tudi po čeških škofijah, med Slovaki, celo med Madžari in Nemci. Leta 1860 je bratovščina štela že 34.260 članov. Slomšek je ob bratovškem prazniku, ki je bil 9. marca — takrat so sv. Cirila in Metoda praznovali na ta dan! —, leto za letom poročal o njeni rasti v verski list »Zgodnjo Danice«. Pa tudi v razne nemške liste.

NEMSKI ŠKOFJE POSNEMAJO ŠKOFA SLOMSKA

V dobrih 6 letih je Slomškova bratovščina sv. Cirila in Metoda tako zaslovela, da so to ustanovo molitve in žrtve za cerkveno zedinjenje sklenili uvesti v svoje škofije tudi nemški škofje, čeprav z drugačnim imenom. Nemci so svojo molitveno družbo za cerkveno zedinjenje nazvali Družbo sv. Petra. Zanj so se zlasti zavzemali škofje v Paderbornu, Münstru in Hildesheimu. Slomšek je ustanovitev nemške Bratovščine sv. Petra za cerkveno zedinjenje z veseljem pozdravil. Škofu v Münstru je poslal pismo s čestitkami in s pozdravom v imenu 27.000 članov bratovščine sv. Cirila in Metoda. Prosil je škofa v Münstru tudi, naj mu Nemci blagovolijo pošiljati poročila o svoji družbi za cerkveno zedinjenje ter tudi

glasilo, ki ga nameravajo ustanoviti. Münstrski škof je Slomšku odgovoril zelo prijazno in z velikim priznanjem pohvalil njegovo apostolsko gorečnost. Zatrnil je, da je Slomšek prvi v nemškem jeziku sprožil misel molitvene družbe za zedinjenje ločenih kristjanov in jo tudi dejanski izvršil. Iz tega pisma je razvidno, da je svetniški Slomšek osebno sodeloval tudi pri ustanovitvi nemške Družbe sv. Petra, sicer bi ne bilo govora o »dejanski izvršitvi«.

VELIKI SADOVI SLOMSKOVE USTANOVE

Plemenita cirilmetodijska misel, ki jo je škof Slomšek zasejal med Slovence, Čene in Slovake, delno tudi med Hrvatce, je začela združevati katoliške Slovence k skupnemu delu za delo cerkvenega zedinjenja ločenih Slovanov. Središče in žarišče tega združevanja je postal Velehrad, prestolnica sv. Metoda. Tu, ob njegovem grobu, so se do zadnje vojne vršili važni velehradski kongresi, kjer so se shajali ne samo slovanski bogoslovni učenjaki in drugi orientalisti, marveč tudi slovanski verniki, ki so na grobu sv. Metoda prisrčno molili in prosili za veliki dan vrnitve ločenih slovanskih bratov v naročje matere sv. katoliške Cerkve. Na te kongrese in bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki se je v čeških škofijah in v ljubljanski škofiji prekrstila v Apostolat (Apostolstvo) sv. Cirila in Metoda, je bila pozorna tudi sv. stolica. Ta je po velikih papežih zadnjega stoletja ob vseh važnejših jubilejih sv. slovanskih apostolov izdala kakšno okrožnico in počastila njunega apostolskega duha, hkrati pa vselej toplo priporočila prepotrebno, sveto delo za cerkveno zedinjenje.

Ni dvoma, da je škof Slomšek ob vsem prekoristnem delu za versko-kulturni vzpon slovenskega naroda velik pred svetovno katoliško javnostjo in sv. stolico vprav zaradi cirilmetodijske ideje, kakor je Baraga velik zaradi žrtvujoče se ljubezni za ameriške Indijance. Obadva, Baraga in Slomšek, sta Slovencem zapustila častitljivo dediščino: misijonsko in cirilmetodijsko misel. Obadva želimo spraviti na oltar, da bo naš narod in tudi katoliški svet imel v njih (nove vzore apostolske gorečnosti. K obema se slovensko ljudstvo zateka v svojih stiskah. Upamo, da ju bo ljubi Bog poveličil s čudeži in tako izpričal njuno svetost. Ali kakor iščemo njune pomoči

in jo tudi dosegamo, tako pa moramo tudi slediti njuni naukom in njuni dediščini, misijonski in cirilmetodijski misli, misijonskemu in cirilmetodijskemu apostolatu. Eno in drugo je katoliško, oboje potrebno sv. Cerkvi. Ko se obračamo na slovenske vernike doma in po svetu, da bi se vpisali v Apostolstvo (Bratovščino) sv. Cirila in Metoda, nočemo s tem oškodovati misijonstva za pogane, kot tudi z nameravanim listom »Kraljestvo božje« ne »Katoliških misijonov«. Prava katoliška duša bo podpirala eno in drugo, skrbela za širjenje Kristusove blagovesti, pa tudi za nje udržitve med kristjani, ki jim cerkveni razkol

prizadeva toliko gorja. Da bi 900.000 Kristusa izpovedujočih vernikov bilo strujenih okrog Prestola Petrovega v eni ljubezni in slogi, kolikšna veselja bi to bila v naši trdi dobi, ko je na bojnem pohodu zoper Kristusa in njegove vernike grozeča armada komunističnih brezbožcev in drugih brezvercev! Strniti kristjane, vse povezati okrog neporušne Skale — Prestola Petrovega, to je rešilni klic današnje in bodoče dobe, to je reševanje tal, na katerih stojimo, to je bramba temeljev, na katerih sloni v vekih zgrajena krščanska kultura.

Uredniški konzorcij
»Kraljestva božjega«

Iz življenja Cerkve

AKO NE BOSTE IMELI VERO KAKOR OTROCI . . .

Bilo je na praznik presv. R. Telesa. Po slovesni procesiji je pri sveti masi med drugimi verniki pristopil k sv. obhajilu tudi deček, star kakih osem let, bos, golokrok, v revni, toda čisti in zakrpani obleki. Prejel je pobožno sveto obhajilo in nato skoraj v teku zapustil cerkev.

Duhovniku se je dečkovo obnašanje zdelo nekam čudno, zato je pomignil cerkovniku, naj gre za njim.

Cerkovnik ga je dočel, prijel za roko in ga pripeljal v zakristijo. Tu ga je župnik vprašal, zakaj je tako naglo zbežal iz cerkve.

»Danes zjutraj ste pred mašo, — je odvrnil deček — nosili Jezusa v procesiji samo po velikih, lepih in bogatih ulicah, v mojo revno in ozko ga niste prinesli. Zato sem sklenil, da Ga pa jaz ponese, da bo tudi moja uboga in grda ulica deležna te časti.«

R. L.

10.000 PIŠČALI

V Genovi nalagajo na ladjo sestavne dele za ogromne orgle izdelane v mestu Crema. Postavili jih bodo v salezijanskem zavodu sv. Roze v Rio de Janeiro. Orgle imajo 10.000 piščal in 140 registrov. Poganjalo jih bo 5 motorjev.

DUHOVNIKOVA SMRT PRI BOLNIŠKI POSTELJI

Tretjega februarja v zgodnjih jutranjih urah so poklicali župnika Karla Laurenti k nevarno bolni gospe Nataliji Gallani, ženi občinskega zdravnika. Med tem, ko je delil bolnici sveto olje, je župnika zadela srčna kap. Padel je na tla in izdihnil. Prisoten zdravnik mu ni mogel več pomagati. Nekaj minut kasneje je izdihnila tudi bolnica. Župnik je bil star 68 let, bolnica pa 39.

TEČAJI ZA PRIPRAVO NA ZAKON

Na kanadski univerzi v Ottawi praznujejo letos že deseto obletnico, odkar katoliški center prireja tečaje za pripravo na zakon. Pobudo za te tečaje je dala kanadska delavska Katoliška akcija. Sedaj so podobni tečaji uvedeni že po mnogih deželah.

Zelo potrebni bi bili tudi pri nas, saj sklepajo mnogi mladi ljudje zakon čisto nepripravljeni.

PATER PATRICK PEYTON

Tudi ta katoliški duhovnik zida božje kraljestvo zdaj tam v Indiji. Mož je svetovno znan, saj je obhodil že skoro vse svetovne kontinente s svojimi gorečimi priporočili, naj se ljudje vpišejo v tako zvano »križarsko vojsko sv. Rožnega venca« po krščanskih družinah in s tem obljubijo dnevno skupno družinsko molitve. Povsod je dosegel s svojimi govori velike uspehe. Šaj molijo po nekaterih severno-ameriških škofijah to molitev tudi javno potem radijskih postaj. P. Peyton je tam obšel že Burmo, sedaj obiskuje katoličane v Indiji, odkoder pojde na Ceylon in v Siam, nato pa še v Afriko. Koncem aprila se povrne domov v Ameriko. Tam izvršuje apostolat molitve, ki kliče božji blagoslov na družine in na vse drugo zunanje apostolsko delo za razširjanje božjega kraljestva med svetom.

JUNAŠKA DEKLICA

List »Estrella del Mar« je pred nedavnim objavil junaški čin 14-letne deklice na Filipinih, ki je raje umrla, kakor da bi grešila proti sv. čistosti. Članek je spisal p. Juan Schol, misijonar iz Družbe Božje Besede, ki deluje tam v Puerto Galera. V njem pripoveduje kako je bila ubita deklica z imenom Leonida Deade od svojega 27-letnega bratrance Konstantina, ker je junaska odbila njegovo zahtevo po grehu. Zločinec je izvršil nato še samomor. — Marija Goretti ima torej spet eno junakinja več poleg sebe in v nebesih in gotovo ni ne prva ne zadnja, le da zanje svet ne ve.

50-LETNICA KATOLIŠKEGA DNEVNIKA V INDIJI

Katoliški dnevnik »The Malabar Herald«, ki izhaja v Cochinu v Indiji — prav tam torej, kjer se je vkrcal na svojega »Galilea« jugoslovanski nekatoličan Tito ob svojem odhodu iz obiska v Indiji — je slavil v decembru 50-letnico svojega delovanja med Indijci. Kardinal Valerijan Gracias iz Bombay-a in drugi indijski škofje so izrazili svoje čestitke zaslužnemu listu in njega še živečemu ustanovitelju Itop Mampili-ju. — Iz tega dejstva se tudi razume, kako da je katoliško življenje prav v škofiji Travancore-Cochin tako le-

PO SVETU NAOBKROG

Francoska vladna kriza

Tudi socialistu Christianu Pineau-u se ni posrečilo sestaviti novo francosko vlado. Predstavil se je sicer narodni zbornici, toda ta mu ni hotela dati potrebne investiture: zanj je glasovalo 268 poslancev, proti investituri pa 312 poslancev.

Predsednik republike Coty je pričel takoj običajna posvetovanja z raznimi parlamentarnimi osebnostmi ter poveril mandat za sestavo vlade radikalen Edgarju Faureu (izg.: Foru). Ta je že četrta osebnost, ki poskuša sestaviti novo vlado, in še ni gotovo, ali se mu bo to posrečilo. Francija je že tri tedne brez prave vlade in to v trenutku, ko se je pripetilo v mednarodnem življenju vse polno važnih dogodkov, kot je n. pr. padee Malenkova, zaostritev formoskih dogodkov ter konferenca SEATO, ki se je začela zadnjo sredo v siamski prestolnici Bangkok.

Zanimiva iz Zagreba

Po statistiki so v Zagrebu lani povprečno prejeli delavci in službenici, sploh vsi ljudje v delovnem razmerju, na mesec milijardo in 900 milijonov din na račun plač, nagrad, honorarjev itd.. To ni nič nenavadnega, kajti ta številka je razdeljena na skoro 200.000 ljudi, ki prejemale plače, otroške dodatke in pokojnine ter izkazuje povprečje plač v Jugoslaviji. Nenavadno pa je to, da je znašal po statistiki v lanskem letu izdelek teh približno 200.000 prejemnikov plač, pokojnin in nagrad, vsak mesec 3 milijarde in 800 milijonov din..

Mnogi strokovnjaki so si belili glavo nad tem rebusom. Bilo je na sto in sto komentarjev, hipotez, raznih postavk in računanj. Na koncu nam je preostalo od vsega samo to, da moramo upoštevati dve domnevi: Ali so se zmotili statistiki ali pa prihaja ta presežek od pojma ki je pri nas že znan pod imenom kraja?

(»Slov. poroč.«, 12. 2. 55.)

Smola radijske postaje v Budimpešti

Čujte, kaj se je zgodilo v Budimpešti! Poročila na budimpeštanskem radiu ob 10h zvečer oddajajo na traku »magnetofona«, kakor jih je že prej v uradu govoril poročevalec in jih je trak sprejel. V radijski oddajni sobi se nahajajo ob tisti uri dve napovedovalki. Ko je trak stekel in je bilo poročila konec, so bile napovedovalke prepričane, da je elektromehanik tok prekinil. Poročila je bilo že davno konec, operator pa je pozabil prekiniti tok. In napovedovalke so se mirno in živahno začele razgovarjati. Strašno so kritizirale župana Kalmana Pongracza in druge vladajoče osebe, tožile so ena druga pomanjkanje s vobode, stanovanjsko stisko in si opisovale pomanjkanje, ki vlada vsepovsod. In radijska postaja »Kossuth« je vse to točno oddajala vesoljnemu svetu.

Seveda sta bili napovedovalki takoj are-

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

po razvito. Imeli so pač tam že pred 50 leti može, ki so razumeli, da je katoliški tisk vernikom nujno potreben za njih zasebno življenje in javno udejstvovanje.

FATIMA

Od tam poročajo, da je tekom 1954 obiskalo to božjo pot preko 1 milijon romarjev, ki so zastopali 24 držav in narodov. Znamenitejši med njimi so bili naslednji: 3 kardinali, 2 apostolska nuncijs, maršal Montgomery in vietnamska kraljica. Sv. mašo je darovalo tam v kapelici prikazanja in v velikem svetišču 54 škofov in veliko število duhovnikov, pet sto štirinšestdeset parov zaročencev pa se je tudi prišlo tja poročiti in postaviti svoje družine pod posebno Marijino varstvo.

HARGINCOURT V FRANCIJI

Med udorom Nemcev v Francijo so leta 1940 Hitlerjeve napadalne čete v tem trgu vdrle tudi v cerkev in so divjaško razdrle postaje sv. križevega pota. Francoski državni poslanec Gosset, ki je takrat begnil v tem kraju, je bil priča tega divjakega dejanja.

Ta je pa v letu 1953 imel neko uradno pot v Nemčijo in je ob tej priliki povedal kanclerju Adenauerju, kaj so SSovci storili tedaj. Kancler zahodnonemške republike ni samo po imenu katoličan, zato je sklenil dati Francozom zadoščenje. Naročil je nek nemški tvrdki lep in umetniški nov križev pot v keramiki, ki so ga 13. februarja v župni cerkvi v Hargincourtu slovesno blagoslovili.

tirani, toda to ni pomagalo, da bi ne bila drugi dan radijska postaja: »Svobodna Evropa« poudarila, da ona sama nikoli ni rabila tako ostrih besed.

Gladovni mojstri

V Združenih državah so razpisali nagrado 100.000 dolarjev tistemu, ki bi potolkel svetovni rekord v stradanju. Ta rekord brani indijski fakir Burmah, ki je živel brez hrane 81 dni in 9 ur. V to tekmo je posegel Nemec Willy Schmitz. Triinpetdesetletni junak se je 19. septembra lanskega leta vlegel v steklen zaboj v neposredni bližini neke delikatesne trgovine v mestu Bielefeld. Po 65 dneh stradanja — užival je samo sodavico in kadil cigarete — je moral stradanje prekiniti.

Zbolel je na koliki ledvje in na jetrih. Prepeljali so ga v bolnico. Shujšal je za 26 kg, to je za tretjino svoje prejšnje teže.

Atomska proizvodnja električne energije

Predsednik komisije za atomsko energijo Lewis Strauss v Washingtonu je izjavil, da bodo za potrebe ameriške armade zgradili atomski generator za proizvodnjo električne energije. Generator bo zlojživ tako, da bo mogoče njegove sestavne dele transportirati z letalom in montirati na katerem koli kraju.

Za proizvodnjo generatorja so že sklenili pogodbo z neko newyorško družbo. Proizvajal bo toliko električne energije, da bi zadostovala za kritje potreb naselja s približno 2.300 prebivalci. Tovarniška cena za izdelavo generatorja bo znašala okrog 2 milijona dolarjev.

Milijardo dolarjev za letče izstrelke

Po drugi svetovni vojni so se leteči, tako imenovani usmerjevani izstrelki močno uveljavili v vseh rodovih oboroženih sil. Neki general je izjavil, da so izdale Združene države doslej za poskuse z letnimi projektili približno milijardo dolarjev.

Čeprav znanstveniki skrivajo svoje izdelke, pa so strokovnjaki mnenja, da so nemške rakete V-1 in V-2 prava igračka v primerjavi z najnovejšimi usmerjevalnimi izstrelki. Uporabljajo jih tudi vojne ladje, primerni pa so kot protiletalsko orodje in kot prenašalec atomskih bomb.

Kanonik Miha Gamper

Nemci v južnem Tirolu imajo svojega kanonika Miho Gamperja. Vse svoje delo je posvetil svojim tamošnjim rojakom in sedaj ob sedemdesetletnici se mu vsi z veliko hvaležnostjo zahvaljujejo za neizmerne zasluge, ki si jih je pridobil za nemški tisk v južnem Tirolu. Gospod kanonik je danes glavni urednik nemškega lista »Dolomiten« in vzorno vodi ta list v katoliškem in narodnostnem duhu.

Tudi zamejski Slovenci se klanjamo možu, ki je vse svoje življenje posvetil službi za svoj narod, ker predobro vemo, da je imel na svoji življenjski poti neštete ovire in tudi dosti nerazumevanja v svojih lastnih vrstah. Ta mož idealist je kazipot tudi drugod. Saj se tudi drugod godi enako.

Obvezno bolniško zavarovanje neposrednih obdelovalcev zemlje in živinorejcev

III. ORGANI DRŽAVNE FEDERACIJE VZAJEMNIH BLAGAJN SO:

a) Državna skupščina predsednikov pokrajinskih vzajemnih blagajn;

b) Osrednji svet, ki ga sestavljajo predsednik in 20 svetovalcev, ki jih izvoli skupščina. Član osrednjega sveta s posvetovalnim glasom bo tudi zdravnik, ki ga izbere osrednji svet;

c) Osrednji odbor, sestojec iz predsednika, dveh podpredsednikov in štirih članov, ki jih voli iz svoje srede osrednji svet;

d) Predsedništvo, na čelu katerega je predsednik, ki ga imenuje minister za delo in socialno skrbstvo, z dvema podpredsednikoma, ki ju voli iz svoje srede osrednji svet;

e) Odbor nadzornikov;

f) Osrednji ravnatelj, ki ga imenuje osrednji svet.

Potom gornjih organov se državna federacija udeležuje v raznih smereh kot n. pr.:

1. v uravnoteževanju obveznih prispevkov, v določevanju direktiv za poljubno in za vsesplošno zdravniško pomoč od strani občinskih vzajemnih blagajn;

2. v povezavi z drugimi zavarovalnimi družbami in v sklepanju državnih konvencij in sporazumov z zavodi za socialno skrbstvo in pomoč;

3. v imenovanju komisarjev pokrajinskih vzajemnih blagajn v slučaju, ki jih in v kolikor jih predvideva zakon;

4. v kolikor se tiče zakonitih določil za odobritev odločb pokrajinskih vzajemnih blagajn.

Skupščino za izvolitev prvega osrednjega sveta državne federacije vzajemnih blagajn morajo na podlagi člena 34 našega zakona sklicati do 14. maja t. l.

IV. ZAVAROVALNINA, ODNOSNO FINANSIRANJE VZAJEMNIH BLAGAJN

Za poravnavo izdatkov, ki so potrebni za razne panoge zdravniške pomoči, poskrbiti v svojem delokrugu vzajemna občinska in pokrajinska blagajna. H kritju izdatkov prispeva deloma država, deloma pa obvezni zavarovanci.

Prispevki so sledeči:

1. Državni prispevek lir 1500 na leto za vsakega neposrednega obdelovalca zemlje in živinorejca ter za člane njihovih družin, ki so vpisani v občinskem seznamu. Ta državni prispevek odgovarja približno polovici stroškov za zdravniško pripomoč. Celokupni državni prispevek znaša okoli 10 milijard lir;

2. Prispevki, ki gredo v breme neposrednih obdelovalcev zemlje in živinorejcev, so:

a) prispevek za vsak delovni dan, ki je potreben za obdelovanje zemlje ali pri živinoreji. Delovnih dni ne sme biti manj kot 80 in ne več kot 150 na leto za vsako delovno enoto družinskega članstva neposrednega obdelovalca in živinorejca. Višino te dajatve določijo za vsako leto posebej na podlagi celokupnih bolniških izdatkov prejšnjega leta. Za tekoče leto je ta prispevek uradno določen na lir 12 za vsako dnino dela. V slučajih, kjer se izkaže, da je potrebnih manj kot 80 dnin dela na leto, se za prispevek vzame baza 80 dni;

b) letni prispevek za vsakega neposrednega obdelovalca in živinorejca ter njihovih družinskih članov v iznosu lir 750 za tekoče leto, kot to predvideva člen 24 našega zakona.

Pokrajinski svet, izvršni odbor in nadzorni odbor poslujejo po tri leta.

Skupščino za izvolitev prvega sveta pokrajinske vzajemne blagajne mora sklicati že imenovani deželni komisar in to do 14. aprila t. l.

DRŽAVNA FEDERACIJA VZAJEMNIH BLAGAJN

Na čelu organizacije bolniške pomoči neposrednim obdelovalcem zemlje in živinorejcem stoji Državna federacija vzajemnih blagajn. Njena naloga je, urejevati dejavnost in poslovanje pokrajinskih vzajemnih blagajn, a v prvi vrsti mora skrbeti za to, da pokrajinske vzajemne blagajne v složenem sodelovanju med seboj izvršujejo misijo solidarnosti med zavarovanci, bodisi v okviru pokrajin, bodisi v okviru države. Tu leži zamisel o zenici, ki ni osamljena in zapuščena. Vsaka neprivlačna, ki bi jo hotela ogroziti, bo v kali zadušena. Kajti federacija bo v prvi vrsti skrbela za to, da se bodo bolniški prispevki, ki jih plačujejo i država i obvezni zavarovanci cele države, uporabljali v krajih, kjer bo bolniška pomoč najbolj potrebna.

Naj sledita v pojasnilo dva primera:

1. Družina, ki šteje 5 družinskih članov, poseduje 1 ha zemlje in uporabi za obdelovanje te zemlje 80 delovnih dni na leto, bo dolžna plačati za eno leto:

prispevek za 80 delovnih dni po 12 lir 960.--

prispevek za vsako osebo (750×5) 3.750.--

skupno lir 4.710.--

2. Družina 5 članov, ki obdeluje 3 ha obsežno zemljišče, bo plačala prispevek za 80 delovnih dni krat 3(ha) krat 12 2.880.--

prispevek za vsako osebo (750×5) 3.750.--

skupno lir 6.630.--

V prvem primeru znaša torej zavarovalnina povprečno lir 942.--, v drugem primeru pa povprečno lir 1326 za vsako osebo. Ako upoštevamo, da bo bolniški potrošek z ozirom na vse v poštev prihajajoče interesirance znašal predvideno lir 3000, nam bo jasno, kakšno korist bodo imeli zavarovalni obvezanci, posebno pa imejtelji malih posestev. Kajti v prvem primeru bo obdelovalčeva družina plačevala manj kot tretjino (15.000:4.710), v drugem pa manj kot polovico (15.000:6.630) predvidenega potroška. Dejstvo je, da bi se to brez državne denarne pripomoči ne moglo uresničiti.

* Obrazložili smo določila Bonomičevega zakona v splošnih obrisih. Pripravi smo, da bo naš slovenski kmet, o katerem gre glas, da je priden in pošten, znal uveljavljati tisto samoupravo, ki mu jo je zakonodajec tako širokogrudno prepustil in ki obstoji v tem, da lahko sam odločuje o svoji in o usodi svojih sobratov.

Dr. K. Birska

ŽENSKI KOTIČEK

Nasveti, katerih v gospodinjstvi knjigi ni

1. Da zabranimo počrtnitev jabolk in hrušk med lupljenjem, polagamo olupljene sadeže v lahko raztopino kisa in vode. Ko so vsi sadeži olupljeni, jih zrežemo in pokrijemo s sladkorno vodo in tako ostane kompot svetel.

2. Jajčnega snega dobimo dvojno množino, če beljakom pred stepanjem dolijemo za vsakega žlico mrzle vode.

3. Pri starem kvasu preizkusimo njegovo moč, tako, da spustimo košček kvasa v vročo vodo, če se kvas dvigne in priplava na površino, je še dober.

4. Kadar mešamo maslo za sladice, ga lepše mešamo, če mu dodamo malenkost moke.

5. Zmleto meso se običajno težko loči od papirja, zato držimo zavitek z mesom par trenutkov pod tekočo, mrzlo vodo in meso se z lahkoto odstrani od papirja.

6. Ko čistimo perutnino, običajno plava perje okrog nas. Zato pogrnemo pod perutnino na mizo moker časopisni papir in tako se nanj nalepijo tudi najmanjša peresca.

Anglija bo izdelovala vodikove bombe

Angleška vlada je izdala pretekli teden »Belo knjigo« o svoji obrambi. Iz te knjige je razvidno, da je Anglija določila v finančnem letu 1955-56 svoto 1.537.200.000 funtov šterlingov, to je okoli 2.500 milijard ital. lir., ali približno toliko, kot znaša celotni italijanski proračun. Kljub tej visoki svoti, bo angleški proračun za dobrih sto milijonov funtov šterlingov manjši od letošnjega.

»Bela knjiga« naznanja, da se je angleška vlada odločila, da bo začela izdelovati termonuklearno orožje (vodikove bombe). »Bela knjiga« poudarja pri tem, da namerava Velika Britanija ustvariti skupno s svojimi zavezniki take bombne sile, ki bi bile v stanu vzeti napadalcu vsako veselje do napada, ter da je mogoče le na ta način doseči resnično razorožitev in olajšanje mednarodne napetosti. V rokah svobodnega sveta, ki ima v tem orožju nesporno prednost in ki ne goji nobenih na-

padalnih namenov, pomeni vodikova bomba mogočno sredstvo zoper namene napadalcev. Britanska vlada je prepričana, da je ravno to orožje zmanjšalo nevarnost kake večje vojne.

Ker se pa ni mogoče zanesti popolnoma na strateško letalstvo in na atomsko orožje, pravi »Bela knjiga«, potrebujemo tudi dosedanjega, konvencionalnega orožja za slučaj, ako bi hoteli komunisti napasti Evropo s svojim konvencionalnim orožjem, upajoč pri tem, da se Zpad ne bo hotel v tem slučaju poslužiti termonuklearnega orožja. Konvencionalno orožje je potrebno tudi zato, da pridobimo na času ter da zadržimo sovražnika na črti, ki naj bo kolikor mogoče daleč na vzhodu Evrope.

Kakor je videti, tudi miroljubna Anglija ne zaupa preveč svoji pomirjevalni politiki ter se hoče temeljito zavarovati za slučaj kakega napada s strani Sovjetske zveze. Vse kaže, da se narodi zopet vračajo k nekdanjemu pregovoru, ki pravi: Si vis pacem, para bellum! Ako hočeš mir, pripravi se na vojno!

Marijina kapelica na Brezjah prenovljena

V Marijinem letu je bila na novo preurejena Marijina kapelica na Brezjah in prav ob slovesnem zaključku leta, 8. dec. 1954, jo je ljubljanski škof blagoslovil. Tako je verno slovensko srce hotelo dati tudi zunanji izraz svoji ljubezni do Marije s tem, da ji je postavilo v njenem letu novo, lepše domovanje v Marijinem svetišču na Brezjah.

Prejšnji oltar je bil namreč lesen in že zelo trhel ter je grozila zato nevarnost, da se zruši. Marijino kapelico so obnovili, kot pripovedujejo domačini, v glavnem s prostovoljnimi prispevki, zlasti z darovi ameriških in drugih zamejskih Slovencev, ki vsako leto v velikem številu obiskujejo Brezje.

Na prvi pogled človek nekoliko obstane: vse je nekako drugače kot je bilo prej. Vse je novo, vse se blišči, vse je nekam prostorno zlasti spričo prejšnje natrpanosti — le Marijina podoba je ostala ista. Toda dlje ko človek gleda, bolj se privaja na ta moderni slog in vse bolj mu ugaja.

Tla so pokrita z bleščečim črnim marmorjem, stene prav do stropa so tudi iz marmora nekeke slonokoščene barve. So povsem prazne, le na vsaki strani, ob oknih in v zadnjih kotih sta po dva kipec svetnikov, vsa pozlačena se svetlikajoče odražata od gladkih sten. Strop zgleda višji, ker je preluknjat z malimi, približno 6 cm velikimi luknjicami, obrobjenimi z medenino, med katerimi so posejane medeninate krogljice — kar daje videz zvezdnatega neba. Oltar je manjši kot prejšnji in pomaknjen nekoliko v ozadje, ves iz marmora in fino izdelan. Prav posebno umetno je izdelan tabernakelj in kovinski svečniki ter v loku izpeljani lestenci, ki mečejo luč na Marijino podobo v ozadju, ki prosto visi na zadnji steni iznad oltarja. Oltar in podoba razsvetljujeva tudi dve veliki neon žarnici, ki sta posebno pritrjeni ob straneh ob vhodu. Pravijo sicer, da niso še vsa dela dovršena, vendar v glavnem so.

Cela kapelica daje vtis neke sicer preproste in hkratu vzvišene lepote in veličastja, s katero je hotel slovenski človek počastiti svojo ljubljeno Mater, posebno v teh dneh, ko se bolj kot kdaj prej, z zupanjem obrača k svoji Mariji Pomagaj na Brezjah.

SESTRA IN BRAT

Marko je sedel v hiši pri ognju in čistil svojo puško. Na tleh je imel razgrnjeno preprogo iz ločja, na katero je stavil počasi posamezne dele orožja. Med odvijanjem raznih vijakov, so mu prihajale v spomin misli, ena bolj črna in žalostna od druge.

Predstavljal si je, kako ga je osramotil ta človek, sin razbojnika, ki počiva tam gori na cerkvenem dvorišču v neblagoslovljeni zemlji. Ta fant, sramota in izvržek rodu, si je drznil križati orožje z njim, se meriti z njim in, kar je bilo še huje, — pokazati spretnost enako njemu, najmočnejšemu. Ponižal ga je na stopnjo otroka, ne bo imel več pravice nositi orožja, ki ga je imel v rokah, zdelo se mu je, da sliši zasmevanje možkih, zaničljivo šepetanje žensk. Prišel bo dan, ko mu bo kako dekle vrglo v obraz: »Pusti puško tistim, ki jo znajo rabiti, ti vzemi kolovrat in predi volno.«

Vzel je iz ognja žerjavico, da si prižge cigareto, ker mu ta ni hotela goreti, je vrgel vse skupaj v ogenj. Pozabil je puško in se vdal razmišljanju.

Kdo ve, koliko časa bi ostal tako zatop-

F. BARCATA: deželi

Škipetarjev POVEST - 8

Plesati? Ne. Kakor vihar, ki lomi in porušuje vse, kar mu pride na pot, tako je Marko divjal na pozornici. Vrgel je s silo orožje ob tla, da se je do ročaja zarilo v zemljo, ga zopet izdrl ter drvil po borišču, kot razjarjena volkulja, kateri so ukradli mladice.

Noben nasprotnik se ni javil.

»Na noge, možje in fantje! Kdo se hoče meriti z Markom? Kdo hoče imeti to čast?«

Popolna tišina; slišalo se je samo tepanje plesalčevih nog. Nobenega ni bilo. Nikdo se ni hotel javiti.

Kar se pokaže iz nekega kota temna postava, si napravi pot med množico in pride na borišče.

To je sin ubitega roparja, Pal Gjoka!

Če bi strela udarila v sredo množice, bi ne napravila toliko presenečenja in strahu, kot ga je povzročil pogled na tega človeka. Vsi bi rjaveli: Ven s tem psom! Toda nobeden se ni oglasil. Sto in tisoč rok bi ga zgrabilo in raztrgalo na kose, vendar se

ni nobeden zganil. Tekmeča je varovala albanska nepisana postava.

Pal Gjoka je začel plesati. Vrgel je svoje orožje zraven nasprotnikovega, se ponosno zavaljal in čakal.

Veliko je bilo Markovo začudenje. Kuhala se je v njem jeza in nevolja. Tisoč misli mu je begalo po glavi. Čelo se mu je zgrbančilo, oči se obračale, obraz potemnel. Iz množice se je zaslislal glas: »Maščevanje! Maščevanje za to nezaslišano predrznost, maščevanje za sramoto, ki jo je napravil celemu rodu, katerega je ponižal in onečastil.«

Na te besede je Mark potegnil iz zemlje orožje ter začel napadati nasprotnika.

Pa tudi ta je s čudovito naglico in lahko-to potegnil svoj nož iz zemlje.

Režili sta se križali v zraku, se z veliko močjo bili in odbijali, švigali okoli teles. Marko, razvnet od jeze, je hotel sprva ubiti svojega sovražnika, kakor se ubije divja zver, zrezati ga na drobne kose. Toda... danes je Besa. Kaj bi rekel oče, kaj bi drugi ljudje govorili o njem? Pa bi tudi ne bilo tako lahko delo razorožiti ali razrezati takega protivnika.

Tudi Pal Gjoka se je boril z divjo silo, pa ne z namenom ubiti ali raniti, ker se

je bil prej dobro pripravil za ta korak. Njegov namen je bil kaznovati te ljudi, ki ga zasmehujejo, pokazati jim, da ima pravico priti mednje, da ni več otrok, marveč mož, gospodar samega sebe, ki se lahko meri s katerim koli človekom. Večkrat so ga imeli za otroka. Sedaj jim pokaže, kaj zmore, tembolj ker je bil Mark starejši, večji in močnejši. Sedaj bo povrnil vsem. Zadal bo v njih najobčutnejšo stran samoljublja in časti. In ni Mark brat Lulin?

Gledaleci so zadrževali sapo, čakajoč konec. Za te ljudi ni obstajalo na svetu nič drugega več razen teh dveh borcev. Slišalo se je le žvenket in tepanje nog.

Mark je bil prvi, ki je vrgel orožje od sebe. Pal je storil to hitro za njim.

Kratko minuto sta si nasprotnika neoborožena gledala iz oči v oči. Nista se objela, samo pogledala sta se, a s pogledom polnim jeze, sovraštva in ponosa.

Pobrala sta orožje ter odšla.

Bil je le slučaj, ali je napravil namenoma? Ko se je oddaljil, je šel Pal Gjoka proti strani, kjer je stala Lula. Pogledal jo je prevzetno kot zmagovalce in izginil.

Dva dneva sta prešla po tem prazniku. Bajraktar je prišel k župniku očetu Anastaziju, da bi se z njim posvetoval za-

STRŽAŠKEGA

Ladjedelniški delavci protestirajo

V soboto 19. februarja je bila v ladjedelnicah CRDA in v tovarni strojev pol-dnevna stavka, katere so se udeležili vsi delavci. Stavka so delavci protestirali proti krivičnim ukrepom vlade, ki kljub obljubi noče vrniti tržaškemu pristanišču ladjarji »Saturnia« in »Vulcania«, ki bosta dodeljeni genovski luki za progo Genova-Belgijski Kongo. Stavkali so tudi iz protesta zaradi omejevanja sindikalnih svobod in v tržaški luki in proti ukrepom poveljnika pristanišča v škodo sindikatov in pristaniških družb.

Odobrili so proračun za 1. polletje 1955

V Rimu so pretekli teden predstavniki raznih ministrstev skupno z vladnim komisarjem Palamaro odobrili tržaški proračun za prvo polletje 1955. Proračun predvideva skupno 24 milijard 927 milijonov 586 tisoč lir izdatkov in vključuje deficit 5 milijard 676 milijonov lir, katerega bo krila država.

Novi odloki generalnega komisarja

Z 21. februarjem so stopili na Tržaškem v veljavo nekateri novi odloki, ki jih je izdal generalni komisar. Medtem ko se prvi trije nanašajo na ureditev porotnih sodišč, četrti obravnava vprašanje prijave tujih državljanov in oseb brez državljanstva. Vse osebe, ki bi sprejele v svojo hišo tujega državljan ali begunca, so dolžne pod poostreno kaznijo to sporočiti krajevnim varnostnim oblastem v teku 24 ur.

Nadalje peti odlok določa, da se morajo v teku enega meseca po objavi odloka javiti na kvesturi vsi tuji državljanji in tudi begunci v Zbirnem središču za tuje begunce.

Zgoniška mladina na odru v Nabrežini

Na pustno nedeljo popoldne je v Nabrežini gostovala igralska skupina iz Zgonika, ki se je javnosti že lansko jesen dvakrat predstavila, ko je v Zgoniku na prostem uspešno odigrala Finžgarjevo »Verigo« ter jo nato ponovila v dvorani na Kontovelu. Topot pa smo imeli priliko prisostvovati kar dvema, sicer krajšima burkama, ki so ju v nabrežinski kinodvorani predvajali isti mladi in nadebudni zgoniški fantje in dekleta.

Kot prva je bila na sporedu enodejanka »Hlače«, ki so jo igralci dovolj občutno in precej sproščeno podali, tako da so v gledalcih izzvali obilno mero neprisiljenega smeha in pustnim dnevom kaj primernega židanega razpoloženja.

Okornega, vihravega in zgovornega, torej tipičnega vaškega župana iz avstrijske dobe, je kar dobro zastopal Gruden Aleksander.

Pravtako posrečeno in skoroda še bolj samozavestno in temperamentno je odigrala svojo vlogo županova žena v osebi Anice Budinove. Dobro so se odrezali še Štefuc — Ivan Caharija, že omenjena Kati — Milka Milič iz Koludrovice ter istoimenska Špela — Milka Milič iz Zgonika, (natakarica v gostilni »pri Sodčku«, kamor je nesrečni župan pogosto in rad zahajal). — V vlogah vaških kmetov so pri tej igri nastopili še: Vodopivec Janko, Vodopivec Just in Bereč Lučko. Županovega očeta pa smo videli v osebi Fabjana Justa.

Ijen v svoje misli, da ga ni mehka roka prišla za ramo in ga ni zbudil ljubeznivi glas:

»Marko, moj Marko, kaj ti je? Zakaj si tako zamišljen in žalosten? Kaj te razburja?»

Fant je odprl oči in pogledal v obraz ljubljene sestre. V dolgem in bolestem pogledu je bilo videti vso vznemirjenost ter žalost njegove duše. Ni odprl ust. Sestrino vprašanje je ostalo brez odgovora.

Tedaj je Lula stopila k njemu, odstranila puško, ga objela okoli vratu, pritisnila obraz k bratovemu, ga poljubila in ljubeče nagovorila:

»Mark, povej mi, kaj imaš? zaupaj sestro, kaj ti teži srce!»

Bratovska ljubezen je sveta stvar. Dva človeka, rojena od iste matere, skupaj vzgojena in zrastle, se ljubita s čisto, nesebično ljubeznijo, z edino pravo ljubeznijo med moškim in žensko. Ta je sveta kakor ljubezen med starši in otroci, med možem in ženo. Vsaj v Albaniji je tako.

V tem, od modernega življenja se neoskrnjenem kraju, sta brat in sestra nerazdružljiva. Taka čisti brat sestro na poseben, izreden način. Tu velja prisega, ki jo ženska stori na bratovo glavo, več ko vsaka druga, ki jo more napraviti ženska.

Naslednja igra, ki so jo z malenkostnimi izjemami — podali skoro isti igralci, nosi naslov: »Kje je meja«.

Tudi tej igri so skušali igralci vlti dovolj razgibanega življenja in pristne vaške pestrosti. Nastopali so: Križ in Kraž (Vodopivec in Fabjan Just), Marjana (Živec Anica), Polona (Anica Makovec) in Zveriga (g. uč. Branko Lupine).

Upoštevajoč začetniško raven nastopajočih, kakor tudi dejstvo, da so — razen g. učitelja Lupine — vsi igralci preprosti fantje in dekleta, jim moramo izreči le pohvalno priznanje, kajti vse kaže, da ima kdo med njimi kar precejšnjo igralsko dispozicijo, vsi pa z vrhano mero dobre volje. Gospe učiteljici Dragi Lupinčevi, ki je igri režirala, naj gre ob tej priliki za sluzena pohvala.

Vsem dragim zgoniškim fantom in dekletom pa kličemo: Pogum in — kaj kmalu nasvidenje!

Škedenj

V sredo 16. t. m. se je prvič predstavil domačemu občinstvu naš dekliški pevski zbor s kulturno prireditvijo.

Z GORIŠKEGA

Obvestilo beguncem

Škofijski odbor za podporo beguncem je preselil svojo pisarno iz Placute na Travniki - Piazza Vittoria št. 18 - drugo nadstropje z dosedanjim urnikom.

Postni čas v Gorici

Vsak petek zvečer je ob osmi uri postna pridiga v cerkvi sv. Ignacija na Travniku. Govori mgr. Močnik. Ker pridigarja pozna vse slovensko občinstvo v Gorici, ni potrebno, da bi ga še posebej priporočali. Upamo, da bodo letošnje pridige priklicale posebno veliko število vernikov, saj smo tako potrebni premišljevanja Jezusovega trpljenja.

Vsak četrtek popoldne od 5. do 6. ure je v postnem času molitvena ura za duhovniške poklice v cerkvi sv. Antona Starega. Te ure smo imeli že v adventu in so jih ljudje še precej obiskovali; v postu pričakujemo, da bo obisk še večji, ko pa tako zelo potrebujemo dobrih duhovnikov, posebno še v Jugoslaviji.

Prihodnji teden v sredo 2. marca ob 8. uri bo mesečna duhovna obnova za žene pri Sv. Antonu na trgu sv. Antona.

V petek 4. marca odpade običajna ura molitve v stolnici, ker bo postna pridiga na Travniku.

Na prvo soboto 5. marca zjutraj ob 6h pravna pobožnost prve sobote v stolnici. Pretekli mesec je bila udeležba večja nego običajno. Verniki, vztrajajte v pobožnosti prvih sobot in še druge pridobite zanje!

Četrti kulturni večer na Placuti

Preteklo sredo je SKPD organiziralo četrti kulturni večer. Po pozdravni besedi g. predsednika smo slišali predavanje občinskega svetnika g. dr. Birse, ki nam je na zanimiv način pojasnil novi zakon o obveznem kmetnem zavarovanju, ki ga je pred kratkim odobrila poslanska zbornica. Novi zakon je za kmeta, ki je bil vse doslej zapostavljen in nezaščiteno, velika pomoč in olajšava.

Težko bi bilo najti albansko dekle, ki bi bolj ljubilo lastnega brata kot Lula. Še težje bi bilo dobiti brata, ki bi bil bolj ponosen na sestro kakor Mark na Lulo, to dragoceno vrtno rožo.

Mark je začel govoriti, začel izpovedovati svoje notranje skrbi in težave. Besede so mu le polagoma, brez vsake zveze prihajale iz ust.

»Lula, on me je hudo osramotil, onečastil pred očetom in vsem svetom!... Počutil me je v nič, da ne morem več nositi orožja. Kaj porečejo moje? Kaj si bodo govorile ženske? — Vsi me bodo zasramovali.«

»Mark, reci svoji sestri, če jo smatraš zmožno napraviti kaj nečastnega?«

»Ne, moja draga Lula, ne!«

»Ali misliš, da bi tvoja sestra govorila z ničvrednejšim, da bi ga mogla ljubiti, poljubiti?«

Ovila mu je še drugo roko okoli vratu, pritisnila še bolj svoj obraz k njegovemu ter mu ljubeznivo zašepetala v uho: »Mark, ali bi ti veroval kaj takega?«

»Pojdimo no,« — je vzkliknil in njegov glas je dokazoval, da nima nobenega dvoma o sestri.

(Nadaljevanje)

Pripravile so se z nekim strahom: kako bo, sedaj pa lahko rečemo, da je bil njihov trud poplačan: polna dvorana, ploskanje in zadovoljno odobravanje poslušalcev je znamenje, da jim je petje ugajalo ter da sledi vas z zanimanjem in simpatijo njih delu.

Bil je skromen začetek, a pripravljen z vso resnostjo. Kot se znajo naše pevke lepo postaviti v cerkvi, tako so se pokazale tudi na odru.

Spored prireditve je bil preprost: petje in igra.

Najprej je napravila na vse lep vtis uvodna beseda. Sledil je venček pesmi. V prvih dveh se je opazila še neka negotovost, a v naslednjih je naraščalo navdušenje. Pele so s srečo, občuteno.

Petju je sledila trodejanka »Srenja«. Igrali so fantje in dekleta iz Bazovice. Igra ni preprosta za razumevanje, tu pa tam se opaža nepopolnost, zato so imeli igralci precejšnje težave v izvajanju, a so se lepo odrezali. Škoda, da ni bilo kaj več veselega za pustni čas.

Zasluga prireditve je bila, da je združila vašane različnega mišljenja celo brez razlike jezika. Ker je bila to prireditev dekliškega zbora, je to znamenje, da uživajo dekleta v svoji vasi lep ugled.

Sneg tudi v Gorici

V nedeljo ponoči nas je prebudilo silno treskanje in gmenje, prav kakor v poletnem času. Zjutraj pa smo bili vsi prijetno presenečeni. Sneg je pobelil tudi naše mesto, ki pa seveda ni imel obstanka. Že v prvih jutranjih urah je izginil, le na strehah se je obdržal za dalj časa. Toda sneg smo le imeli! Bližnji hribi so bili prvič letos prav tako pobeljeni. Zima in sneg sta torej prišla, čeprav o sv. Matiju, ki drži besedo: Sv. Matija led razbija, če ga ni, ga naredi.

Ura čiščenja

V postnem času bo v Gorici vsak četrtek od 5-6. ure popoldne v cerkvi pri Starem sv. Antonu ura čiščenja za duhovniški naraščaj. Prvič je bila ura čiščenja v četrtek po pepelnici dne 24. februarja. Vabljeni vsi v obilnem številu!

Pustne prireditve v domu Brezmadežne

Tudi letos nas je obiskal pust in nam prinesel obilo smeha in zabave. Zaslugo pri tem pa so imeli pridni otroci iz Sirotišča sv. Družine, ki so pod vodstvom č. sester tako imenitno podali svoje vloge. Najprej so nastopili najmlajši s trodejanko Bedak Pavle. Junaško so se vsi trije bratci napravili na pot do carja. Ali le bedak Pavle je prejel plačilo za svoje dobro in plemenito srce. Car ga je imenoval za svojega naslednika. Ljubko so nastopili palčki in vile v gozdu, ko zaplešejo kolo okrog spečega Pavla. Občinstvo je z navdušenim ploskanjem nagradilo pridne igralce. Za njimi so nastopile starejše gojenke z burko enodejanko Začarana soba. Tudi ta prizor je žel obilo uspeha in voščene lutke so s svojo doživestjostjo na moč zabavale občinstvo. — Igrali so dvakrat: v soboto za šolske otroke, v nedeljo za odrasle. Želja nas vseh je, da bi pridne sirotiške otroke in gojenke kaj kmalu spet videli na našem odru.

Prva sobota v mesecu marcu

Prihodnji teden bomo praznovali drugo prvo soboto v vrsti peterih prvih sobot, ki jih slovenski rojaki po vsem svetu praznujejo na pobudo odbora prvih sobot v Clevelandu in ljubljanskega škofa dr. Rožmana. Odziv je bil že koj začetka silno velik povsod, kjer bivajo Slovenci v zamejstvu. Odbor prvih sobot je razposlal nad 4500 pisem širom po svetu slovenskim rojakom, da jih seznani s to pobudo in jih pozove, naj se pridružijo skupnemu praznovanju prvih sobot. Tudi po naših župnijah in cerkvah so marsikje sprejeli poziv škofa Rožmana, ki ga je tudi naš list objavil, ter so imeli v februarju slovesnejšo prvo soboto nego običajno.

Sedaj, ko stojimo pred novo prvo soboto, poskrbimo, da bo ta pomenila nov napredek v gorečnosti. V postu smo, prva sobota v marcu naj nam bo obenem s prvim petkom najboljši začetek globljega duhovnega življenja v zvezi z Jezusom in Marijo, kakor zahteva to sveti postni čas.

Kurent v Gorici

Prijetno pomladno sonce je na pustni torek privabilo na mestne ulice staro in mlado, ki je v veselem razpoloženju sledilo dolgemu sprevodu okinčanih voz in pustnih šem. Največ so seveda pri tem uživali otroci, pa tudi starejši smo z zanimanjem opazovali izredno iznajdljivost organizatorjev, ki so znali nekatere vozove prav okusno pripraviti. Največ smeha je seveda zbudil »otroški voziček«, najbolj zanimivi pa so bili »furlanska kuhinja«, »kitajska gobac«, »orkestere« in pa »napoletanska tarantela«, kjer so pridni plesalci v slikovitih napoletanskih nošah tako ljubko lepo plesali. Za goriško mesto je bil sprevod alegoričnih voz, ki so jih pripravili mestni okraji in okoliške vasi, prijetno presenečenje, ko so za hip pozabili na vsakdanje skrbi in se kakor otroci prepustili veselju »Pustac«.

Nič bolj naravno kakor, da je takemu pustnemu veselju sledila tudi za nas Slovenca na Placuti prisrčna pustna zabava. V prijetno okinčani dvorani smo se pri pogrnjenih mizah zbrali iz vseh delov mesta in v veselem razpoloženju preživeli skupaj nekaj lepih ur. Pridni orkestriši so nas zabavali s svojimi poskočnimi polkami, da so marsikomu pete zasrbele. Slišali smo nato nekaj veselih pesmi, ki jih je moški kvintet tako lepo zapel. Nato je sledila Čehova enodejanka »Snubača«, ki je žela vihar odobravanja in smeha. Seveda ne smemo pozabiti tudi na nagrajene uganke, ki so izžrebancem delale toliko preglavice, saj so bile tako duhovito podane. Škoda, da je na tem lepem večeru poleg smeha in veselja vladal še nek drugi »tiran«, namreč čas, ki je neizprosno bežal pepelnici nasproti in ni dopustil, da bi se med omizjem razgibalo še petje in brez dvoma mnogo pripomoglo k še prisrčnejšemu razpoloženju.

Doberdobj

Končno so se orožniki preselili iz poslopja otroškega vrteca v novo orožniško kasarno. Vrtec bodo preuredili in popravili; in tako bodo naši malčki imeli svoj dom, njihove mame pa bodo bolj proste pri delu in bolj brez skrbi zaradi varstva in vzgoje svojih otrok. Na noben način pa ni priporočljivo, da bi v poslopje otroškega vrteca vtikali kake urade ali zdravniško ambulanco. Naj bo otroški vrtec samo za otroke, kvečjemu, če bi v njem dobili prostor za eno učilnico za prvi ali drugi razred osnovne šole, ker ta v šolskem posloju primanjkuje in mora vedno menjajati se en razred imeti šolo popoldan.

Orožniško kasarno bi morala povezati z vasjo nova cesta, ki bi prišla v vas pred cerkvijo. Ta cesta še ni v delu in najbrže tudi dolgo še ne bo zaradi raznih tehničnih težko posebno pri odkupu zemljišč.

Delavci delavskega središča pridno nadaljujejo regulacijo in kanalizacijo ceste in prostora pred cerkvijo in šolo, kjer bo nastal kar majhen park z gredicami in senčnim drevjem. Seveda se dobijo hudomušne trgi, ki se sprasujejo, kdo bo tiste rožice trgati in se v senčnici hladiti? Bodo li to Doberdobj ali njihova živina, ki hodi v času paše tam mimo kar štirikrat dnevno na promenado. Bomo videli.

Tudi poštni urad bomo zidali in sicer kar na vaški »fontani« bo zrasel tam blizu občinske hiše.

Na koncu zapišemo v kroniko, da se ne pozabi, fantovski nabor tega leta. Prejšnji teden so bili klicani fantje na nabor, dvajset jih je bilo iz cele občine. V Doberdobju so jim dekleta lepo okrasile naborniški voz. Voz je imel tudi dva napis: slovenskega in italijanskega z besedilom: Živel letnik 1935. Na vozu ni bilo nikake zastave in je namerna laž, kar so o zastavi pisali laški listi. Vse je šlo lepo in gladko, dokler se nista v Tržiču pred poslopjem nabora na ulici Roma pred vozom doberdobskih fantov ustavili dve najbrže za to namenoma nahujskani pobežli Istrijanci. Ti dve sta pričeli vpiti proti slovenskim fantom sramotilne besede »sciave« in zahtevati, naj odstranijo slovenski napis. Orožniški podoficir-maresciallo je bil opozorjen od samih

Izšel je PASTIRČEK

za mesec februar

fantov na to zasramovanje in bi bila njegova službena dolžnost, da ženske odstrani, pa tega ni storil!

Doberdobski fantje pa tudi niso kar tako zasrbele so jih roke, pograbili so ženskem dežnike iz rok in jih zlomili na njihovih glavah. Prisotnosti doberdobskega župana se je zahvaliti, da incident ni imel večjih posledic. Fantje so župana poslušali, šli na voz, da gredo mirno, a ponosno domov; ni se jim zdelo vredno poniževati svojo slovensko kulturo pred izbruhi histerične dvatisočletne kulture iz Istre.

Policija v civilu je strgala z voza oba napis, da bi ne »izzivala«, ni pa imela poguma postaviti se za zakon, ki dovoljuje najosnovnejše človeške pravice svobode materinega jezika.

Medtem ko Italija terja od naših fantov zvestobo in lojalnost, tudi življenje in kri za obrambo Italije, pa pusti, da te iste fante sramotijo in jih imenujejo »sciave«.

Krivo in odgovornost celega dogodka nosijo tržiški orožniki, ki ne znajo ali ne morejo ali pa nočejo ustvariti reda. Videant consules!

Pust nam je prinesel sneg in pokril z belo odejo kraške gmajne.

Števerjan

Po dolgem trkanju od vrat do vrat so naše organizacije vendar prišle do začasne prostora, kjer naj bi živele in napredovale. Naša občina nam je začasno dala na razpolago precej veliko sobo v svoji hiši, ki je pred meseci služil orožnikom.

Postavili smo vanjo majhen oder, da je podobna dvoranci, in namizni tenis, da se lahko naši fantje in dekleta malo razvedrijo.

V soboto je naše S.K.P. društvo pismeno povabilo v ta prostor vse naše neposredne kmetovalce, ki so v seznamu zavarovancev, na zanimivo in važno predavanje o novem zakonu kmečkega zavarovanja. Predaval je g. dr. Birs. Odzvalo se jih je precej. Toda na žalost moramo priznati, da nekatere števerjanske kmetovalce bolj zanima »pustni ples planincev« kakor pa važno kmečko predavanje.

G. predavatelju dr. Birsu se naše S.K.P.D. in vsi udeleženci prav iskreno zahvaljujemo.

*

V ponedeljek 21. t. m. je izginila iz naše srede vdova Škorjanc Ivanka. Umrla je po tromesečnem trpljenju zaradi raka na želodcu. Pokojna je zapustila tri še mlade hčere in sina. Bog ji daj večni pokoj.

DAROVİ

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

M. L. 1000 lir.

Za SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE

P. B., Sovodnje 1000; goriška družbenica 2000; ing. Rustja 25 kg fižola.

Bog povrni!

Za TRŽAŠKO MARIJANIŠČE

Imenito cvetja na grob dragega očeta Ivana Kosovele darujeta hčerki Ernesta in Dora 5000 lir.

KNJIGO »MERTIK«

in druge publikacije iz Argentine dobite v Katoliški knjigarni v Gorici.

Vsi dopisi iz Trsta naj se pošiljajo na naše tržaško poduredništvo: Vicolo delle Rose 7. Dopisov iz Trsta goriško uredništvo ne sprejema.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

DARILNE POŠILJKE

razpošilja še vedno

TVRDKA

CITRUS

IMPORT & EXPORT

Lastnik: Aleksander Goljevšček

TRST - TORREBIANCA 27 - TELEFON 2-44-67

Obračajte se na nas s polnim zaupanjem

in najsolidneje Vam bomo postregli!